

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 169-490, 359-500
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. január 19.

bb 1. a hegyaljai szőlő- és gyümölcsstermesztés emlékeit gyűjtik a sátoraljai helyi kertészeti technikumban

vid/j/m/ie

1962. január 19.

a sátoraljai helyi kertészeti technikum tíz éve gyűjti a több mint 400 éves múltra visszatekintő tokajhegyaljai szőlő- és gyü-

mesztés hagyományainak írott és tárgyi emlékeit. a gyűjteményben külön figyelmet érdemel az egykori szőlőművelésre és gyümölcsstermesztésre vonatkozó könyvanyag. a gazdálkodásra vonatkozó legrégebbi könyvek az 1700-as évekből valók, s különösen értékes közülük Lippai Jánosnak 1723-ban kiadott kalendáriuma. az iskolamúzeum birtokában van az egykori tályai rákóczi-birtokon használt szőlőprés a rákóczi-család címével. a présnek az évszázadok folytán meghibásodott részeit kijavították, úgyhogy az ma is üzemképes, állapotban van. igen érdekes az iskola pohárgyűjteménye: a hegyalján gyártott és használt poharak több mint 150 változata. az iskolamúzeumban a napokban helyezték el az ezredik tárgyat, az egykori hegyaljai pincészetek címgyűjteményét.
/mti/

---

bb 2. nyesik, ifjítják a fővárosi parkok, utcák fáit, milliárdnyi virágot, dísznövényt, facsemetét készítenek elő a tavaszi kiültetésre

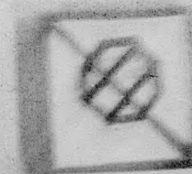
i cs/j/m/ie

1962. január 19.

Látszólagos nyugalom, csend van a fővárosi kertészetnél: az őszi nagytakarítás és a virágok „betelepítése”, után most a parkok és utcák fáinak nyesésén, tisztításán a sor, és persze, a tavaszi kiültetések előkészítésén. a négy tenyésztő telepen már vetik, palántázzák, gondozzák a koratavasszal kiültetésre kerülő virágok százazreit. a négy telepen körülbelül 8000 négyzetméternyi termőterület van üveg alatt.

/folyt.köv./

- 1 -

bb 2. /nyesik, ifjítják ... 1. folyt./ m

abriczius daniel, a fővárosi kertészet osztályvezetője tájékoztatásul elmondotta, hogy főváros szerte megkezdtek a fatisztogatásokat, s a téli időszakban kerekén 140.000 utcai sorfát, a parkokban 20.000 fát és mintegy 180.000 cserjét nyesnek meg a szakmunkások. egyes kerületekben megifjítják a kiszoruló utcai sorfákat: ágaikat egészen rövidre csonkázzák, hogy sűrű, fiatal lomb fejlődjön rajtuk a tavasszal. különösen a gömbakácoknál és a túlságosan nagy koronát nevelő kanadai nyárnál fontos ez az ifjító „operáció”.

a leglényegesebb téli munkák közé tartozik, hogy a főváros körülbelül 400.000 négyzetméternyi gyepterületére 1 centiméter vastag komposzt-trágyát terítenek szét, hogy az eddiginél dusabban zöldeljenek az ideai talajerő-visszapótlás nyolc-tízszer nagyobb területre terjed ki, mint a korábbi években. mihelyt kienged a föld fagya, nagy erővel fognak hozzá a talajmunkákhoz. az első évnegyedre például 84.000 négyzetméter pázsítfelújítást terveztek. legtöbb gyepterületet a margitszigeten, továbbá a városligetben és a népligetben, azonkívül a vérmezőn, valamint a 11. és 14. kerületi lakótelepek környékén ujítanak fel. március elején előreláthatólag megkezdik az árvácska és a százszorszép kiültetését. az előirányzat szerint az első évnegyedben 165.000 tő kétnyári virágot ültetnek ki a szabadföldi ágyásokba és további tízezret a főváros utcáin elhelyezett nagy kővázákba. élvező növényekből március végéig 10.000 tövet ültetnek ki. ugyancsak jelentős rózsatelepítési akciót is terveznek. már a múlt év őszén 40.000 rózsatövet ültettek ki a margitszigetre, a városligetbe, továbbá a bantók-parkba és a kosztolányi dezső térre, a tavaszi idényben további 4500 rózsatövet telepítenek, zömmel a bocskay utra.

/folyt.köv./

- 2 -

Zer

bb 2. /nyesik, ifjítják ... 2. folyt./ m

az első évnegyed fásítási tervében 1000 parkfa, 2000 sorfa, továbbá 3500 cserje kiültetése szerepel. sövénycserjéjét további 1000 tövet, fenyőből pedig 150-at ültetnek ki. a sétányok, utak csinosítására is gondolnak: március végéig 150.000 négyzetméternyi utat, sétányt terítenek be bányakavicccsal és további 30.000 négyzetmétert apró, ugynevezett gyöngykavicccsal.
/mti/

---

bb 4. a rendőrség felhívása

k bc/gk/m/sr

1962. január 19.

a rendőrség felhívja azt a károsultat, akitől 1961. december 23-án a miskolc felé haladó vonaton csomagját ellopták, hogy a megkerült tárgyak átvétele végett jelentkezzen személyesen vagy írásban a budapesti vasuti rendőrkapitányságon /budapest, 5., belgrád rakpart 5. szám/.
/mti/

---

bb 6. a főváros ellátásának javítására korszerű tejpalackozó üzem épül rákospalotán

i tó/tr/m/vg

1962. január 19.

a főváros tejellátása mind nagyobb feladatokat ró a tejiparra. a fogyasztás gyors növekedése miatt a budapesti tejipari vállalat kelenföldi és erzsébetvárosi üzeme már egyre nehezebben elégíti ki az igényeket. különösen gyorsan növekszik a palackozott tej iránti kereslet. az ellátás javítására a következő években 3 tejpalackozó üzem építenek a főváros külső kerületeiben, amelyek közül az első építése rákospalotán már az idén megkezdődik.

a mintegy 28 millió forintból épülő üzemben a tervek szerint naponta 75.000 liter tejet palackoznak majd. az üzemet korszerű gépekkel rendezik be, a budapesti tejipari vállalat mostani palackozási költségeivel összehasonlítva az új üzemben 2.4 százalékkal kisebb költséggel állítanak majd elő azonos mennyiségű palackozott tejet, ami 1.6 millió forint megtakarítást jelent évente. az üzemen belüli szállítási utak racionalizálásával csökken a szállítási költség is. /mti/

- 3 -

Zer

bb 3. a korai cseresznyével egyidőben érő számócát nemesítettek ki a fertődi kutató intézetben

vid /j/vl ie

1962. január 19.

az utóbbi években egyre nagyobb érdeklődés nyilvánul meg a hazai és külföldi piacokon a kitűnő zamatú és nagy vitamintartalmú számóca iránt. a fertődi kutató intézetben hosszú évek óta foglalkoznak számócaeresztéssel, s csak az utóbbi két év alatt 70 olyan hibridet választottak ki, amely természetességben, ízben és zamatban kiválóbbnak ígérkezik az eddigi fajtáknál. az új fajtajelöltek között szerepel egy olyan korán érő számóca is, amely a korai cseresznyével egyidőben kerül majd piacra. ez a korai számóca ugyanolyan zamatú, mint a később érő fajták, tömegtermő, keménygyümölcsű, s így könnyen szállítható. /mti/

bb 5. indonézia képzőművészetének alkotásai - iparművészek munkái - érdekes látnivalók a múzeumok kiállításain

i s/tm/vl sr

1962. január 19.

a múzeumlátogatók januárban számos érdekes kiállítást tekinthetnek meg a főváros különböző múzeumaiban. a képzőművészeti múzeum kiállítótermében nagy az érdeklődés a drezdai képtár 19. és 20. századi festményeiből rendezett vendégkiállítás iránt, sokan látogatják a 17-18. századi magyar festészet alkotásaiból rendezett tárlatot. a magyar nemzeti galériában rendezték meg tornyai jános munkásságát bemutató emlékkiállítást. néhány napja nyílt meg az indonézia képzőművészetét bemutató kiállítás az ernst múzeumban. két iparművész, csekovszky árpád és gulás zsuzsa munkásságáról ad képet a fényes adolf terem kiállítása.

az iparművészeti múzeum tárlatán az 1450-től 1500-ig terjedő időszak könyvművészeti emlékeit állították ki. itt mutatják be egy érdekes művészet, az üveg megmunkálásának legszebb darabjait. a magyar nemzeti múzeum nemrégén megnyílt kiállítása a honfoglalás koráig magyarszágon élt népek történetét mutatja be. a magyar népművészet alkotásainak gyűjteményét a néprajzi múzeum állította ki. érdekes a persterzsébeti múzeum helytörténeti kiállítása is. a tűzoltó múzeumban a tűzvédelem fejlődését bemutató kiállítást rendeztek. /mti/

..

- 4 -

bb.7. az idén megkezdik a bécsi gyorsforgalmi út budapesti szakaszának építését

i/lv/a/sr

1962. január 19.

a bécsi gyorsforgalmi út tatabánya-budaörs közötti szakaszát a múlt évben elkészítették és az idén megkezdik a budapesti rész építését. a 11. kerületi tanács, a fővárosi tanáccsal egyetértésben úgy határozott, hogy az eredeti tervtől eltérően, nem a budaörsi utat szélesítik ki, hanem a község elkerülésével a gyorsforgalmi utat új vonalon vezetik az osztyapenkó emlékműhöz.

a jóváhagyott tervek szerint a bécsi gyorsforgalmi út a kosztolányi dezső térről indul, ezért a bocskai utnak a keskenyebbik sávját szélesítik, s mintegy 300 méter után balra kanyarodik a nagyszöllős utcába. az utca végén a körforduló megszűnik és az utvonal változatlanul a déli-vasút közúti aluljáróján megy át, amelynek magassága és szélessége megfelel a követelményeknek. mivel a budaörsi út jelenlegi állapota nem megfelelő, az aluljáró és az osztyapenkó emlékmű közötti szakaszt teljesen átépítik.

a bécsi gyorsforgalmi út fővárosi szakaszának építési költsége meghaladja a 75 millió forintot. az építkezést rövidesen megkezdik s előreláthatólag a jövő év végére fejezik be. /mti/

..

bb.8. csaknem egymilliárd forint a budapesti épületek rendb hozatalára - tervek átadása rozások idejének csökkentésére

i/zs/a/sr

1962. január 19.

hatalmas összeget, csaknem egymilliárd forintot költ a fővárosi tanács a budapesti épületek új köntösbe öltöztetésére, a lakóházak tatarozására, felújítására. a rendelkezésre álló kereteket az idén az előző éviéknél eredményesebben kívánják hasznosítani az illetékesek. első sorban az építőipari és tatarozó kapacitás, összpontosított, felhasználásával, a felújítások idejének megrövidítésével akarják csökkenteni a költségeket, de a szakemberek vizsgálják azt is: hogyan lehetne az eddiginél rövidebb idő alatt lebonyolítani a jelenleg még meglehetősen hosszadalmas fűdémcsereket.

/folyt.köv./

9.20

- 5 -

bb.8./csaknem egymilliárd...folyt./-a

Általános elv - amelyet a következő években is érvényesítenek - hogy az évi tatarozási keretek negyven százalékát sor- és tömbtatarozásokra fordítják. így az idei program elsősorban egyes utvonalak általános rendbehozatalát irányozza elő. a részletes terv szerint - amelyeknek végrehajtásához egyébként már a tavasz legelső „jelentkezésekor” „hozzáfoynak” számos külső kerületben is sor kerül nagyobb arányú felújításra. így például új, szebb köntöst kapnak Óbudán a bécsi uti városi házak, Angyalföldön a pozsonyi ut, a váci ut és az ujbpesti rakpart sok épülete, Zuglóban pedig a Dózsa György ut, az ajtósi Dürer sor és a thököly ut elhanyagolt lakóházai.

az idén a belvárosban az Erzsébet hid környékének épületeit tatarozzák, az 1. kerületben pedig a fő utcai, a disztéri és a Tóth Árpád sétány házainak felújítása szerepel a programban. több nagyforgalmu utszakaszon folytatják a renoválásokat. redbehozzák a Bajcsy Zsilinszky ut, a Majakovszkij utca, a baross tér, a köztársaság tér, a baross utca, a Bartók Béla ut, a Mórícz Zsigmond körtér, a Kosztolányi Dezső tér számos lakóházát./mti/

--

bb.14. szárított halászlé készül szegeden

vid/te/a/hk

1962. január 19.

a szegedi paprikafeldolgozó vállalat hatalmas szárítóberendezéseit a paprikafeldolgozási holtidényben szárított főzelékek, levesporok gyártására hasznosítják. az idén bővítik a választékot és megkezdik halászlé készítését. ezt a cikket úgy, mint a szegedi halászlé, bőven fűszerezik csipős paprikával, hagymával, csak az lesz a különbség, hogy a halat kicsontozzák, előfőzik, majd a többi hozzávalóval együtt szárítják. a háziasszonyoknak mindössze tíz percig kell főzni az ételkülönlegességet. a szárított halászlét alumíniumfóliában hozzák majd forgalomba./mti/

--

9.26

- 6 -

AK

bb 17. társadalmi összefogással orvosi rendelő és lakás épült a fejér megyei isztimér községben

vid fm/ke-lm fm

1962. január 19.

a fejér megyei isztimér község tanácsa - zömmel saját erőből és a társadalmi munkások segítségével - korszerű körzeti orvosi rendelőt és lakást építtetett. az új rendelő mellett köztűző és kezelő helyiség áll rendelkezésre. a berendezés az egészségügyi szervek gondoskodtak./mti/

--

bb 18. tanulmány az egykori tokaji orosz borvásárló bizottságról

vid gk-lm fm

1962. január 19.

a sárospataki rákóczi múzeum nagyjelentőségű tanulmány kiadására készül, amely az egykori magyar-orosz kereskedelmi kapcsolatok történetével foglalkozik. az orosz cári udvar egy időben italszükségletét hegyalja falvaiban szerezte be, és hogy mindig biztosítva legyen a megfelelő bormennyiség, tokajban ki- rendeltséget létesített. ennek a borvásárló bizottságnak magas- rangu katonatisztek és diplomaták voltak a tagjai. dr. Tardy Lajos, az országos széchenyi könyvtár munkatársa a szovjet-unióban vég- zett levéltári kutatások alapján és a magyarországon rendelkezésre álló források felhasználásával írta meg tanulmányát a tokaji orosz borvásárló bizottság tevékenységéről, 1733-tól 1798-ig.

az érdekes könyv még az idén megjelenik./mti/

--

bb 22. egymillió forint értékű felszerelés érkezett eddig a zalaegerszegi tbc intézetbe

vid fm/ke-lm fm

1962. január 19.

a 300 ágyas zalaegerszegi tbc-intézet építése a téli hónapokban sem szünetel. az építőmunkások és a szerelők a belső munkákat végzik. a terv szerint az intézetben ebben az évben meg- kezdődik a gyógyító munka. eddig már egymillió forint értékű gyó- gyászati eszköz, felszerelés érkezett az intézetbe./mti/

9.30

- 7 -

AK

bb 20. tizenöt zala megyei közös gazdaságot gépesítenek még a télen

vid kz szb ie

1962. január 19.

zala megye termelőszövetkezetei és gépállomásai több mint 300 géppel gyarapodnak még ezen a télen. a gépállomások csak azokat a gépeket kapják - például a kombájnokat - amelyeket egy közös gazdaságban nem lehet jól kihasználni. az erő- és munkagépeket viszont már kizárólag a termelőszövetkezetek között osztják el. ilyen módon a megyében megkétszereződik a kombájnok és a nagy betakarító gépek száma és 15 nagyhatáru termelőszövetkezet teljes gépigényét kielégítik. ezek a közös gazdaságok az idén már csak az aratáshoz veszik igénybe a gépállomások segítségét, az összes többi munkát saját erő- és munka, illetve szállító gépeikkel végzik el. a teljesen gépesített közös gazdaságok között van a novai, a nagyrécsesi, a rédicsi, a söjtöri, a zalaszentgróti és az állattenyésztéséről országosan ismert nagykanizsai vörös csillag termelőszövetkezet. a gépeket mindenütt jól képzett szakemberek veszik kézbe. /mti/

bb 21. jól halad a magnövények termesztési szerződéskötése: a tervterület 81 százalékára kötöttek eddig szerződést - egyes fűmagvak szerződési árát 25-30 százalékkal emelték

i cs/j szb ie

1962. január 19.

a vetőmagtermelő és ellátó vállalat kirendeltségei ország-szerte gyors iramban folytatják az 1962. évre szóló szerződéskötéseket a különféle mezőgazdasági és kertészeti magvakra, illetve ipari növényekre. a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgatóságán tájékoztatásul közölték, hogy az eddigi szerződéskötési eredmények általában kielégítőek, eddig a tervterület 81 százalékára kötöttek szerződést. a szakemberek hangsúlyozták: kívánatos, hogy a termelőszövetkezetek még az ez évi üzemi tervek végleges jóváhagyása előtt kössék meg a szerződéseket, hogy a szerződéses növények termesztésére legmegfelelőbb területeket idejében kiválaszthassák és előkészíthessék. a következő időszakban különösen egyes kertészeti növényeknél: az uborkánál, a paradicsomnál, továbbá az étkezési borsónál, valamint a burgonyánál kell szorgalmazni a szerződéskötéseket. külön felhívják a szakembereket a termelők figyelmét a fűmagtermesztésre. a nagyarányú legelőtelepítésekhez és legelőjavításokhoz, továbbá a parkosításokhoz az eddiginél nagyobb mennyiségű különféle fűmagra van szükség. a fűmagtermesztési kedv serkentésére a fűmagvak árát nemrégiben számottevően felemelték, így egyes fűmagvaknál 25-30 százalékos az egy-ségnyi területről várható jövedelemtöbblet. /mti/

9.40

- 8 -

bb 19. „burgonyaszatanatóriumok,, a nyírségben - jobb minőségű lesz szabolcs megye főterménye

vid /j-lm ie

1962. január 19.

szabolcs-szatmár megyében évenként 4-5 millió mázsá burgonyát termelnek a mezőgazdasági nagyüzemek, s ez általában 50-60 mázsás átlagtermésnek felel meg. a gyenge minőség miatt azonban az össztermés kétharmadát vetőmagnak tartalékolják, ipari célra vagy az állattenyésztésben takarmányként használják fel. így viszonylag kevés jut az amúgy sem bőséges termésből étkezésre: a kereskedelmi szövetkezetek évente csupán 14.000-15.000 vagonnal szállítanak a főváros és az iparvidékek piacaira.

a termelőszövetkezetek megyei üzemszervezési szakbizottsága megvizsgálta, milyen módon lehet az átlagtermést növelni, a minőséget javítani, s több burgonyát adni szabolcs megyéből az ország lakosságának. megállapították, hogy az árutermelésre elsősorban a rossz minőség hat kedvezőtlenül. a minőség romlását főképpen a vírusbetegségekkel fertőzött gumók okozzák. ezért a minőségjavítás legfontosabb módszereként a vetőburgonya vírus-talanítását jelölték meg.

már a korábbi években tapasztalták, hogy a televényes, lápos földeken, az ugynevezett „burgonyaszatanatóriumokban,, visszanyeri egészségét ez a fontos növény. ezért elhatározták, hogy burgonyavetőmag-termelő körzeteket alakítsanak ki kiskőrös környékén, a hagyományos termőtájakon és az ecsedi-lápon, ahol tavaly is betegségmentes burgonyát termeltek a szövetkezetek. a szabolcs megyei termelőszövetkezetek az idén a kijelölt körzetekben a tavalyinál négyszer nagyobb területen, mintegy 19.000 holdon foglalkoznak vetőburgonya termeléssel. ennek mintegy 60 százaléka lesz a házi-asszonyok kedveltje: az étkezési gúl- és rózsafajta. /mti/

bb 12. naponta 100 óra munkaidőt „találnak,, a csepeli papírgyárban az önkiszolgáló étterem megnyitásával

i sz/tr-lm vg

1962. január 19.

a csepeli papírgyár karbantartó műhelyének közreműködésével, egész csekély költséggel alakították át az üzem éttermét, ahol naponta 700-800-an fogyasztják el ebédjüket. a gyár dolgozói nagy örömmel fogadták ezt a változást, részben a gyorsabb kiszolgálás miatt - amit maguk végeznek el - részben azért, mert ebéd után még egy kicsit pihenhetnek is. az ebédidőből 10-15 perccel több jut tényleges pihenésre, de legalább ugyanennyivel többet tölthetnek munkában, mert nincs szükség a hivatalos ebédidő meghosszabbítására. a gyárban így naponta szerényen számítva is mintegy 100 óra eddig elvesztett munkaidőt találtak meg, s ez minden bizonnyal jelentkezik majd a termelés eredményeiben is. /mti/

9.50

- 9 -

bb 9. technikusai szakdolgozat: a ruhaanyag szilárdságtani, minőségi vizsgálata, öltönykészítés - korszerűsítik a képesítő vizsgákat

i vt/gg szb sr

1962. január 19.

hazánkban 69 ipari jellegű technikum nappali, -esti- és levelező tagozatán ötvenezren tanulnak, a technikumai képesítő vizsga új rendszerén most dolgoznak a művelődésügyi minisztériumban, ahol ezzel kapcsolatban a következő tájékoztatást adták:

- az új rendszer azért szükséges, mert a végző technikusoknak eddig a képesítő vizsgán a gyakorlatból már-már kivészőben levő feladatokat is meg kellett oldaniuk. az idén a könnyűipari minisztérium és a nehézipari minisztérium felügyelete alá tartozó néhány technikumban - egyelőre kísérletképpen - első ízben változtatnak a képesítő rendszeren. a negyedik évfolyamos hallgatók szakdolgozatot készítenek, amelyre a műhelygyakorlatokon készülnek fel. a szakdolgozatnál minden képesítőzőnek lesz bírálója. a bíráló figyelemmel kíséri a technikus jelölt munkáját, hogyan végzi el az összefüggő feladatokat: a ruházati iparban például egy öltöny elkészítését, a ruhaanyag szilárdságtani, minőségi vizsgálatát.

a képesítővizsga új rendszerét a kísérleti tapasztalatok alapján dolgozzák ki és vezetik majd be a technikumokban. /mti/

-. -

bb 10. „bűvös„-kör az anód áramirányító gyárban

i sl/tr szb vg

1962. január 19.

az anód áramirányító gyár dolgozói „bűvös körnek„, hivatalosan automatikus folyamatszabályozó körnek nevezték el érdekes új gyártmányukat, amely leméri, s egyben szabályozza is egyes anyagok halmazállapotának, hőmérsékletének változásait. a félvezetőkkel működő műszerre nyugodtan rá lehet bízni az élelmiszerek, vegyi anyagok gyártásának ellenőrzését, az automata azonnal közbelép, ha az anyag hőmérséklete, szintje, fajsúlya gyártás közben eltér a szükséges mértéktől. a műszer egy különleges alkatrészsel felszerelve például a konzervek megfelelő sűrűségére vigyáz. ha például a paradicsom túlzottan befől, ezt a műszer azonnal jelzi, s egyben bekapcsol egy készüléket, amely a főzetet friss paradicsommal feltölti.

a hasznos új berendezés központja, az erősítő nem nagyobb egy közepes rádiókészüléknél, a tulajdonképpeni szabályozókört pedig apró műszerekkel felszerelt csövek alkotják. sorozatgyártását a napokban kezdték meg, és még ebben az évben többszázat adnak át belőle a vegyiparnak és az élelmiszeriparnak. /mti/

-. -

9.59

- 10 -

bb 11. nyolcvanféle magyar gyógyszer specialitással ismerkednek meg a függetlenségüket kivívott afrikai országok egészségügyi szakemberei - guineában már gyógyítanak magyar készítményekkel

i sz/tr szb vg

1962. január 19.

gyógyszeriparunk képes arra, hogy a gyógyszerellátásban segítségükre legyen a függetlenségüket kivívott afrikai országoknak. guineában már gyógyítanak magyar készítményekkel, ghanában pedig a magyar szakemberek tapasztalatait felhasználva épül gyógyszergyár. a magyar gyógyszeripar munkájának és készítményeinek szélesebbkörű megismertetéséért a medimpex gyógyszerkülkereskedelmi vállalat január-februárban guinea fővárosában conakryban és ghana fővárosában accrában kiállítást rendez. mintegy 80féle magyar gyógyszer specialitást mutatnak be, a kiállítás alkalmából guineába és ghanába utaznak a magyar gyógyszeripar és gyógyszerkutatás képviselői is, akik tájékoztatásokat adnak majd az ottani egészségügyi szakembereknek. /mti/

-. -

bb 13. megkezdtek a biogal gyógyszergyár nagyarányu bővítését

vid te szb ki

1962. január 19.

a második öt éves terv idején több mint kétszázmillió forintos beruházással bővítik a debreceni biogal gyógyszergyárat.

a nagyarányu üzembővítéshez január közepén kezdtek hozzá. a 152 méter hosszú, négyemeletes vegyipari csarnok építésénél tizenöt ezer köbméter földet mozgatnak meg. később még egy - ötven méter hosszú, négyemeletes - vegyipari csarnokot is építenek.

a hajdu megyei építőipari vállalat dolgozói a kedvező időt kihasználva megkezdtek a földmunkákat. a kitermelt földdel a gyár melletti erdőrészt töltik fel, s oda építik az előregyártott elemeket készítő üzembrészt. a most építendő vegyipari csarnokban injekciós üzemet, tablettázóüzembrészt és a finomvegyészergyártás részlegét helyezik el. /mti/

-. -

10.04

- 11 -

RL

bb 16. befejeződik a faluvillamosítás - 185 millió forint beruházásokra és felújításra baranyában

vid fm/ke-lm fm

1962. január 19.

a baranya megyei tanács 1962-ben 185 millió forintot költ beruházásokra, felújításokra és községfejlesztésre. 95 új lakás építését fejezik be, és 120 építését kezdik el. a legtöbb lakást komlón, szigetváron, siklóson és nagyharsányban építik. ebben az évben hét faluba kötik be a villanyt és ezzel befejeződik baranyában a faluvillamosítás. a helyiipar fejlesztési tervéből kiemelkedik a pécsi patyolat üzem építése és a mohácsi gépgyár bővítése.

a közművesítésben a legnagyobb összeggel, 6 millió forinttal komló szerepel. ezt az összeget csatornázásra, a várost keresztező kaszárnya-patak lefedésére, illetve vízvezetékek építésére fordítják. ezenkívül 2.5 milliót költenek komló utthalózatának fejlesztésére.

folytatják a 300 ágyas mecseki tudószanatórium építését, illetve a komlói kórháznak 200 ágyásra való bővítését. mohácson 12 tantermes általános iskola építését fejezik be, pécsváradon pedig 8 tantermes általános iskola és 4 tantermes gimnázium építését kezdik meg. sellyén és siklóson 4-4 tantermes, komlón 12 tantermes gimnázium és 80 férőhelyes diákokotthon építéséhez kezdenek az idén. a népművelési beruházások közül a 400 személyt befogadó pécsváradai művelődési ház építésének a megkezdése a legjelentősebb.

a tízmillió forintos költséggel bővülő harkányi reuma-kórház új szárnyának építésére ebben az évben 5 millió forintot folyósítanak. tovább fejlődik harkány fürdője és kereskedelmi hálózata is. /mti/

bb 29. ultrarövid hullámu adóvevő berendezés az árvízveszély elhárításának szolgálatában

vid j/-lm ie

1962. január 19.

a várható tavaszi árvízveszély elhárításának megkönnyítésére ultrarövid hullámu adó-vevő berendezést kapott a közép-tiszavidéki vízügyi igazgatóság. a rádió segítségével a jász-kiséri és a tiszaroffi szakaszmérnökség állandó kapcsolatot tart fenn az igazgatóság központjával, s bármikor összeköttetést teremthetnek a három terepjáró készletű gépkocsival is. az adó-vevő berendezés a vízügyi igazgatóság egyéb munkájához is segítséget nyújt. felhasználják majd a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok öntözőtelep-építési munkájának irányítására, gyors átcsoportosítására és más időszaki feladatokra. /mti/

10. 10

- 12 -

bb 23. film készül a somogyi pásztorhagyományok őrzőiről

vid fm/ke szb fm

1962. január 19.

somogyban még ma is él, virágzik a pásztorok ősi művészete. több mint száz faragó népművészt tartanak nyilván, s a régi pásztor-dalok és táncok ugyancsak száz ismerőjét. a somogy megyei népművelési tanácsadó munkatársai most filmet készítenek a pásztorhagyományok legjelesebb képviselőiről. többek között tíz olyan faragóművészről, akik elnyerték a népművészet mestere címet és akiknek munkáit a világ minden tájára szállítják. szerepeltetik a filmen ifj. kapoly antalt, - az első kossuth-díjas népművész fiát, - tóth mihályt - patkó bandinak, a híres somogyi betyárnak az unokáját, - aki ma is juhász a segesdi termelőszövetkezetben.

a film bemutatja a fafaragók 20-30 évvel ezelőtti munkáit és a legújabb faragásaikat is, amelyeken már megtalálhatók a mai élet motívumai is. felvételeket készítenek róluk munka közben is.

a népművelési tanácsadó munkatársai szinte naponta bukkannak eddig ismeretlen pásztor-dalokra, táncokra. az énekesekről és táncosokról is filmet készítenek. a filmeket még az idén bemutatják somogy megye filmszínházaiban. /mti/

bb 25. „millió szocialista brigád”, akar lenni a dunaujvárosi magyar-román barátság brigád

vid te szb ki

1962. január 19.

a dunai vasmű anyagátvételi osztályának dolgozói tavaly a román párt- és kormányküldöttség dunaujvárosi látogatása előtt magyar-román barátság néven tizennyolc tagú brigádot alakítottak és többek között arra is vállalkoztak, hogy megszerzik a szocialista címet. a brigád a megalakulás óta szervezetter, a korábbinál jobban kihasználja a szállító gépkocsikat, s így négy hónap alatt 175.000 forintot takarított meg. eredeti vállalatuk az volt, hogy egy év alatt félmillió forintot takarítsanak meg. nemrégiben azonban olyan szervezési intézkedést vezettek be, amellyel a tehergépkocsik budapest és dunaujváros közötti „üresjáratát”, teljesen megszüntetik. a fővárosba anyagot szállító kocsik vissza is berendezéseket, anyagokat visznek, s így remény van rá, hogy vállalatukat egymillió forinttal teljesítik.

- augusztusra „millió szocialista brigád”, akarunk lenni - mondta tóth lajos brigádvezető. /mti/

10. 15

- 13 -

bb 15. százhusz kilométeres sebességgel futó kanadai jégvitorlást
honosítanak meg a balatonon

vid te-lm ki

1962. január 19.

a balatonfüredi hajógyár sporthajó üzemébe megérkezett a kanadai tavak egyik legkedveltebb jégvitorlásának műszaki leírását tartalmazó tervdokumentáció. a tervezők kisebb átalakításokat hajtanak végre a vitorláson, hogy alkalmassá tegyék balatoni használatra. a magyar tenger jégfelülete ugyanis hullámosabb, töredezettségű a kanadai tavakénál, ezért erősebb testszerkezettel látják el, hogy az „ugratások”, ne okozzanak töréseket, baleseteket.

a jég országából átvett vitorlástípussal egy személy utazhat, aki a hat négyzetméteres vitorlát és a kormány szerkezetet kezeli. a kedvező szelet kihasználva a jármű - a tervdokumentáció adatai alapján - akár 120 kilométeres sebességet is elérhet. a hatvan kilogramm súlyú, csaknem négy méter hosszú jégvitorlás három, korcsolyaélhez hasonló csuszka síklik. könnyű súlya veszélytelenebbé teszi a vitorlázást, mert valósággal átrepül a kisebb viharokon és jégkikopások felett.

a vitorlás mintapéldányát hamarosan elkészítik./mti/

..-

bb 24. békés megyei úttörők üdvözlőlevele a szovjet pioniroknak

vid fm/ke-lmmm

1962. január 19.

a békés megyei bucsa község úttörői virágokkal köszöntik a szovjet pionirokat 40 éves jubileumuk alkalmából. bucsától a szovjet városokig a hosszú úton azonban még a legszivósabb virág is elhervadna, ezért az ősszel összegyűjtötték szülőföldjük legszebb virágainak magvait. ezeket izléses csomagokban és jókívánságaikat kifejező, kedves levelek kíséretében elküldték a szovjet pionircsapatoknak. a bucsai kislányok és kis kisfiúk kérték szovjet pajtásaikat, hogy ültessék el a magvakat, hogy a tavasszal kinyíló virágok is „tolmácsolják”, magyar barátaik szeretetét./mti/

10.21

..-
-14-

bb 26. állandó gyári belépőt kapnak a veszprém megyei üzemek nyugdíjasai

vid te szb ki

1962. január 19.

veszprém megye üzeimeiből évente többszáz dolgozó vonul nyugalomba, s legtöbbjüknek egyetlen kérése van: továbbra is élvezni szeretnék a közös munka örömét. a négy évtizedes, becsületos munka után nem tudnak elszakadni a megszokott környezettől, nagy érdeklődéssel figyelik üzeimeik fejlesztését, korszerűsítését és részt kérnek a feladatokból. az üzemek nyugdíjasainak kérésére nemrég megkezdték állandó gyári belépők szétosztását. az idős munkások igazolványt kapnak, amely szabad bejárást biztosít az üzem bármely műhelyébe. az ajkai erőműben bajcsí sándor, a gyár egyik „alapító tagja”, már élt a lehetőséggel, sőt kérésére a laboratóriumban rövid ideig tartó vegyelemzéssel is megbízták régi kollégái. tóth ferenc kazánszalagos gyakori vendég a hőfejlesztő berendezések csarnokában, néha munkaruhában együtt dolgozik a többiekkel és tapasztalatait átadja a fiataloknak. a balatonfüredi hajógyárban a 77 éves tolnay kálmán, a tő legöregebb vitorlaszabója nyugdíjazása után is bejár a gyárba, és nemrég készítette el négyezredik vásznát. már begyakorolta magát a műanyagvitorlák szabásában is. a várapatai szénbányászati trösztnél több mint ötven nyugdíjas, - az általuk alapított klub tagjai, - rendszeresen jár bányába, s ahol lehet segít a műszaki fejlesztésben. a herendi porcelángyár idős mesterei formázásra oktatják utódaikat és ők patronálják az ipartanuló intézetet. pétfürdő és fűzfő-gyártelepe vegyiüzemeinek portáján is gyakran felmutatják a belépésre jogosító engedélyt: a nyugdíjas dolgozók itt is osztoznak régebbi munkatársaik örömeiben, gondjában./mti/

..-

bb 36. kétszáz éves somhegyi üveg

vid fm/ke szb fm

1962. január 19.

értékes tárggyal gyarapodott a zirci helytörténeti múzeum. előkerült az egykori híres bakonyi üveghuták egyik remekbeszabott készítménye, egy somhegyi üveg. a kékes-zöld színű, nyakán kobaltkék gyűrűvel díszített üveg 200 évvel ezelőtt készült somhegyen. oldalait maratásos eljárással díszítették./mti/

..-

9.34

- 15 -

bb 27. még egy gyárösszevonás a textiliparban

vid te-lm ki

1962. január 19.

a győri textilművek és a győri fonoda egyesülésén kívül a győri richards finomposztógyárat és a sópróni fésűsfonalgyárat is közös vezetés alá vonták. az egyesülést gondosan előkészítették, a két gyár termelését szorosán összehangolták, úgyhogy évente többmillió forintos megtakarítást érnek el. ez abból adódik, hogy mindig pontosan a szövethez előírt fonalat gyártják, a fonodában keletkező hulladékot a richards gyár fésüldéjében teljes értékű anyaggá dolgozzák fel, ami devizamegtakarítást is jelent.

a külföldön jó hírnévnek örvendő richards finomposztógyár exportlehetőségei megnövekednek, mert a sópróni fonoda, amelynek rekonstrukciójára legutóbb 46 millió forintot költöttek, modern fonógépeivel, festő- és szárítóberendezésével megfelelő minőségben tudja gyártani a szintetikus szál tartalmu fonalat. így a gyapjuszövetek választéka a külföldön különösen keresett kopásálló, vasalástartó anyagokkal bővül. ezeknek mintázata és színválasztéka is megfelel a mai divat követelményeinek. a 45 százalékban szintetikus szálal tartalmazó gyapjuszöveteket az első negyedévben kizárólag exportra gyártják, a második negyedévtől kezdve azonban a belföldön is forgalomba hozzák.

gondoskodnak arról is, hogy az összevont vállalatnál, élve a lehetőséggel, tovább javítsák a dolgozók munkakörülményeit, valamint a szociális és kulturális ellátottságot. /mti/

-. -

bb 28. géppel ültetik az alföldi erdőket

i so/gg-lm ie

1962. január 19.

a budapesti erdőgazdaság pusztavacsi műhelyében három példány készült el a berta-róza féle csemeteültető gépből. ennek a gépnek segítségével 4-5 szakképzett munkás a talajadottságtól függően naponta 1,2, illetve 2,1 hektár erdőcsítését végzi el, amit hagyományos módszerekkel csak 60-70 ember tud teljesíteni. az új módszer nemcsak mintegy 400 forintos megtakarítást jelent hektáronként, hanem minőségi javulást is hozott. egyrészt a gépi munkával jobban ki lehet használni a csemeteültetés optimális idejét, másrészt a gépekre csak szakmunkásokat ültetnek, míg korábban alkalmi munkásokat is kellett foglalkoztatni a telepítéseknél.

/folyt.köv./

10.45.

- 16 -

bb 28. /géppel ültetik...folyt./-lm

a budapesti erdőgazdaság a főváros külső zöld gyűrűjének kialakításánál már elsősorban ezeknek a gépeknek a munkájára támaszkodik. az 1961 őszi és 1962 tavaszi idényben a három ültetőgép segítségével összesen 360 hektár új erdőt telepítenek, ebből 104 hektáron már földbe kerültek a facsemeték. a pusztavacsi műhelyben most újabb gép készül. egyelőre elsősorban az alföldi részeken alkalmazzák a gépi ültetést, ahol ez már jól bevált; a cegléd környéki homokon például 67 hektárt telepítettek rövid idő alatt..

az újítók most féllánctalpas traktor-vontatásúra is át akarják alakítani a csemeteültetőt, hogy a dombos vidékeken is gépesíthessék az erdőtelepítést. /mti/

bb 30. rekord tanulószám baranyában: 600 elsőéves hallgató a szentlőrinci mezőgazdasági technikum levelező tagozatán - az ötéves terv végére technikusokká képezik a baranya megyei tsz-ek brigádvezetőit

vid j szb ie

1962. január 19.

a baranyai falvakban eddig nem tapasztalt méreteket öltött a „tanulási láz,.. a magasabb foku képzettségre való törekvés forrása mindenütt a szövetkezeti gazdálkodás. a nagyüzemi mezőgazdaság megkivánja, hogy a többségében csupán elemi iskolát végzett brigádvezetők, akikre gyakran 500-1000 holdat, vagy többszázas állatállományt bízunk, legalább technikusai képzettséggel rendelkezzenek. ezért a szakemberek tervet dolgoztak ki, amely szerint az ötéves terv végére a szövetkezeti brigádvezetőket technikusokká képezik. a szentlőrinci mezőgazdasági technikum levelező tagozatán már jelenleg is több mint 800 szövetkezeti gazda tanul, akiknek jelentős része brigádvezető.

a most kezdődött új tanévet mintegy 1200 levelező hallgatóval kezdte meg a technikum. az elsőévesek száma kerekén 600, ami rekordot jelent az iskola történetében. az oktatás szervezettebbé, hatékonyabbá tétele végett a technikum tanárai a hazafias népfront támogatásával 12 nagy termelőszövetkezeti központban kihelyezett osztályt állítottak fel. a tizenharmadik pécselt működik: itt külön kertész-osztályt szerveztek. a pécselt tanulók jórésze kertésztechnikusként dolgozik majd a bővülő mecseki zöldséveszt közös gazdaságaiban. /mti/

-. -

10.50

- 17 -

[Handwritten signature]

bb 31. ifjúsági klub - parasztifjúsági tanács - oktatás - a székesfehérvári járás fiataljainak életéből

vid fm/ke szb dm

1962. január 19.

a fejér megyei seregélyesi kisz-szervezet a közelmúltban ifjúsági klubot hozott létre a község művelődési otthonában. ez az első ifjúsági klub a székesfehérvári járás községeiben.

az ifjúsági klubmozgalom erősödik a falusi alapszervezetekben. a szabadbattyáni kiszesek egész télen át kéthetenként teadélutánokon találkoznak. a programot műsoros estek és szellemi ötfusák színesítik. sajtószemléket és könyvismertetéseket is tartanak.

x x x

a székesfehérvári járási kisz-bizottság mellett - még januárban - létrehozzák a parasztifjúsági tanácsot. tagjai között lesznek az ifjúsági munkacsapatok vezetői és a járás fiatal mezőgazdasági szakemberei is.

a tanács legfontosabb feladata az ifjúsági munkacsapatok versenyének megszervezése a termelőszövetkezetekben és állami gazdaságokban, valamint az ifjúsági munkacsapatok állandó segítése és szaktanácsokkal való ellátása.

x x x

az új oktatási évben számos fiatal kapcsolódott be az állami oktatásba és a mezőgazdasági szakmai továbbképzésbe a székesfehérvári járásban. az általános iskolák esti tagozatán 134-en tanulnak. mintegy 110 fiatal vesz részt - esti és levelező tagozaton - a középiskolai oktatásban. ötvennyolc hallgatója van a mezőgazdasági szakmunkásképző tanfolyamoknak, háromszázhuszonketten az állami gazdaságok és gépállomások szakmai továbbképző tanfolyamain vesznek részt. a járás huszonnégy fiatalja tanul az 1961-62-es oktatási évben az egyetemeken és főiskolák levelező tagozatain./mti/

..-

11.25

- 18 -

HR

bb 34. fejlődő új községek a szolnok megyei tanyavilágban

vid fm/ke-lm fm

1962. január 19.

szolnok megye nagykiterjedésű tanyavilágában a felszabadulás óta 17 település fejlődött községgé. az elmúlt években mintegy 10.000 tanyaépületet bontottak le. a tanyasiak nagyrésze ma már a községekben, termelőszövetkezeti központokban lakik.

jászboldogházán - amióta önálló közigazgatást kapott - mintegy 300 új, zömében kétszobás családiház épült, széles, rendezett utcák alakultak ki. az idén újabb 300 családiház építésére kértek engedélyt a községi tanácstól. a tulajdonosok zöme az aranykalász tsz tagja.

nagyarányu a lakásépítkezés martfün, ujszászon, szajolban és tószegen is. a szolnoki járási tanács tavaly 364 engedélyt adott ki családiház-építésre. az idén a tavalyinál is nagyobb az érdeklődés.

az új községekben a családi házakkal egyidőben mind több középületet létesítenek. jászágó községben új művelődési ház és tanácsháza épült. az idén pedig bevezetik a villanyt. mezőháken elkészült a táncsics termelőszövetkezet 400 személyt befogadó művelődési háza. az új községek tanácsai a múlt évben több mint 30 millió forintot költöttek a lakótelepek közművesítésére. több törpevizmű készült el, több mint 15.000 négyzetméter betonjárdát fektettek le, több helyen parkokat, ligeteket létesítettek./mti/

..-

bb 35. németországi utazásokon vesznek részt a tit baranya megyei nyelvtanfolyamainak hallgatói

1 vid/fm-lm fm

1962. január 19.

baranya megyében 563 felnőtt tanul németülaitit nyelvtanfolyamain. a tit eddig négy társas utazást szervezett a német demokratikus köztársaságba a nyelvtanfolyamok hallgatóinak részvételével. az ötödik utra a nyáron kerül sor, - amikor - az ibusz közreműködésével - pécsről 300 hallgató utazik különvonaton az ndk-be./mti/

..-

11.40

- 19 -

HR

bb 46. a Lotto nyerőszámai

gg-lm hk

1962. január 19.

a sportfogadási és Lotto igazgatóság tájékoztatása szerint a harmadik játékheftre 4,360.819 Lottoszelvény érkezett be: így egy-egy nyerőosztályra 1,635.307 forint jut. az adonyi művelődési otthonban megtartott sorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

23, 28, 47, 50, 73.

/mti/

--

bb 32. szövetkezeti esték az apró baranyai falvakban

i vid gg-lm fm

1962. január 19.

a baranya megyei tanács művelődési autója havonta tizenkét, eldugott helyen fekvő, vasúttal és művelődési intézményekkel, könyvtárral nem rendelkező apró községet keres fel. ilyenkor a művelődési autóval utaznak a pécsi pedagógiai főiskola hallgatói is, akik a könyvkölcsönzés után a falu lakosságát leginkább érdeklő kérdésekről elbeszélgetnek ötven-hatvanfőnyi hallgatóságukkal. a havonta ismétlődő összejöveteleket a falvak lakosai „szövetkezeti esték”, -nek nevezték el, mivel ilyenkor sok szó esik a társasélet, a szövetkezeti gazdálkodás formáiról, problémáiról is. ezekben az alig 150-200 lakosu településeken ugyanis csak a legutóbbi időkben léptek a társasgazdálkodás útjára. a népszerű - kulturpolitikai, művészeti kérdésekkel is foglalkozó - „szövetkezeti estéken”, általában a falvak valamennyi felnőtt lakosa résztvevő. /mti/

--

bb 33. a népfront szabolics megyei jogi bizottságának segítsége a termelőség szövetkezeteknek

vid fm/ke-lm fm

1962. január 19.

birákból, jogászokból, ügyvédek közül jogi bizottság alakult a hazafias népfront szabolics-szatmár megyei elnöksége mellett. a bizottság tagjai - a tervek szerint - jogi előadásokat tartanak a közös gazdaságokban és szükség esetén ellátják azok jogvédelmét. eddig már 80 termelőség szövetkezettel kötöttek ilyen szerződést. /mti/

11.55

--
- 20 -

Handwritten mark

bb 37. kisz-fiatal ujitásával felére csökkent a szerelési munka

vid tm szb ki

1962. január 19.

a műszerszekerényekben, műszerházakban, illetve a huzalozásoknál a vezetékek rögzítése sok aprólékos mellékmunkával jár. a huzalokat ugyanis szokás szerint fémszorító kengyelekkel rögzítik, csavarozzák le több helyen is. réthy barna, az ózdi kohászati üzemek műszerész kisz-fiatalja az eddigi módszernél sokkal ésszerűbb eljárást javasolt. „t”, alakú vaslemezre faból, vagy műanyagból készült, bordázott léceket helyeznek, s a vezetéket hulladék huzaldarabokkal keresztirányú kötéssel, vagy ráhajlítással rögzítik. így sokkal kevesebb csavarozásra, lyukasztásra van szükség, s a vezeték szerelési idő a felére csökken. javítás, hibakeresés esetén is könnyebb, gyorsabb a munka. a fiatal műszerész ujitását az ózdi nagyolvasztóműben már sikeresen alkalmazzák, s azt bevezetés végett megküldik az ország többi üzemének is. a jól bevált ujitásért, amely egyben az ózdi kohászat idei első ujitása, a fiatal műszerészt kétezer forinttal jutalmazták. /mti/

--

bb 38. fejlődik a gondozói munka a komárom megyei üzemorvosi rendelőkben

i vid tr szb ki

1962. január 19.

komárom megyében az utóbbi években jelentősen javult az üzemek egészségügyi ellátása. több mint ötven üzemorvosi rendelő van már a megyében. a bányavidékeken a kisebb lakóterületet ellátó orvosok körükük bányájánál is rendelnek, ellenőrzik a bánya egészségügyi helyzetét.

újabb fejlődést jelentenek a múlt év közepén csehszlovák tapasztalatok alapján létrehozott bizottságok. ezek tagjai, az üzemek gazdasági, műszaki, szakszervezeti vezetői és az üzemorvos, rendszeresen megbeszélnek az egészségügyi tennivalókat, megfelelő munkakörbe helyezik a betegsük miatt csökkent munkaképességű dolgozókat. számos helyen már eredményesen működnek ezek a bizottságok. a tatabányai 6-os aknában például több dolgozót helyeztek egy-három hónapra könnyebb munkára, vagy véglegesen új munkahelyre. az egyik vajúrt, akit nemrég magas vérnyomása miatt fenntartói munkakörbe tettek, most az újabb vizsgálatok alapján még könnyebb munkahelyre, gépkezelőnek osztották be. egy másik vajúrt viszont, aki tüdőasztmája miatt felszíni munkát kapott, most saját kérésére újabb sorozatos vizsgálatok után az akna egyik száraz mezőjében oktatóvájár lett.

a bizottságok tevékenységének alapja a gondozói munka. ezért különös figyelmet fordítanak erre az üzemorvosi rendelőkben. számbaveszik az idült betegeket, valamint a veszélyes munkahelyen dolgozókat. a megyében mintegy hatezer dolgozót vizsgálnak meg a rendszeres évi vizsgálatnál gyakrabban, legalább negyedévenként, de nem ritkán havonta. /mti/

12.05

--
- 21 -

Handwritten mark

bb 47. az összjövedelem 60 százalékát az állattenyésztés szolgáltatta a kisbéri virágzó termelőszövetkezetben - egy millió forint értékű primőrt és virágot értékesített a hajdusoboszlói kossuth termelőszövetkezet

vid ö kz/ szb ie

1962. január 19.

jól vezetett, jól gazdálkodó termelőszövetkezeteink év végi zárszámadásainak előkészítését, zárszámadó közgyűléseit nemcsak az adott község, de a környező falvak szövetkezeti gazdái is figyelemmel kísérik, s mintegy mércének tekintik saját lehetőségeik megítéléséhez is.

a kisbéri virágzó termelőszövetkezet az elmúlt rendkívül nehéz, aszályal sújtott esztendő eredményeivel sem okozott csalódást. mint a zárszámadás adataiból kiderült, a kapásokból ugyan itt is alacsonyabbak voltak a hozamok a megszokottnál, de a jó gabonatermés és különösen a korszerű, fejlett állattenyésztés bőségesen pótolta ezt a hiányt. ebben a kifünő szövetkezeti gazdaságban az idén már az összbevételeknek kerekén 60 százalékát szolgáltatta az állattenyésztés. újszerűen kialakított sertéstenyésztésükből - ahol egyetlen gondozó egyszerűen 600 állatot hizlat - több mint egy millió forintos bevételük volt, s ennek 35 százaléka tiszta jövedelem. a sertéseken kívül sok juhot és szarvasmarhát is értékesítettek. összevetve, holdanként 1.5 mázsa húst adtak közfogyasztási célokra. az időjárásokozta nehézségek ellenére is jó eredményel zárt évben egy-egy munkaegységre a tervezett 45 forint helyett 50 forintot osztottak.

az ország egyik legnagyobb hajtató kertészetével rendelkező közös gazdaságban, a hajdusoboszlói kossuth termelőszövetkezetben tartott zárszámadó közgyűlésen elhangzott beszámoló szerint itt csak primőrökből és virágokból több mint egy millió forint volt a bevétel. 2.4 millió forintot jövedelmezett a növénytermesztés, az állattenyésztés pedig 4 milliós hasznot hozott. az elmúlt évi, együttesen 2 millió forint értékű beruházással a szövetkezet közös vagyona elérte a 14 millió forintot. a prémiumon kívül 42 forintot osztottak minden munkaegységre, s így a családok közülől származó jövedelme 20.000 forint fölött van. ez azt jelenti, hogy a hajdusoboszlói kossuth termelőszövetkezet most érte el megalakulása óta a legjobb eredményt, s ennek az értékét különösen megnöveli az, hogy az elmúlt esztendő hosszú idő óta egyik legnehezebb éve volt mezőgazdaságunknak. /mti/

--

12. 10

- 22 -

bb 39. száz éves a pécsi dalosmozgalom - márvány emléktábla a „hattyu”, - épületen, kiállítás a dalosmozgalomról, kiadvány a pécsi szerzők kórusműveiből

vid gk-lm fm

1962. január 19.

pécsett ebben az évben ünneplik a város első dalárdájának, az 1862-ben „a magyar dal terjesztésére alapszabályszerű egyesületté alakult pécsi dalárdának”, száz éves jubileumát. az évfordulót a pécsi énekkarok nagy hangversenysorozattal ünneplik. a megnyitó ünnepséget márciusban 500 tagú kórus közreműködésével a pécsi nemzeti színházban tartják, majd folyamatosan rendezik meg a hangversenyeket, kapcsolódva a kulturális seregszemle eseményeihez. kiemelkedő szerepet vállalnak a város üzemi kórusai, mivel a pécsi munkásmozgalomnak különösen értékes hagyományai fűződnek az öntvény dalosmozgalom fejlődéséhez. érdekes zenei eseménynek ígérkezik az a háromnapos énekkari találkozó is, amelyet a pécsi zeneművészeti szakiskola rendez a budapesti, a debreceni, a győri, a miskolci, a szegedi zeneművészeti szakiskolák leánykarainak részvételével pécsen.

a hangversenyeken kívül egyéb eseményeken is megemlékeznek a száz éves pécsi dalosmozgalomról. márciusban márvány emléktáblát lepleznek le a kossuth lajos utcai „hattyu”, - épületen, ahol liszt ferenc pécsi tartózkodása idején hangversenyezett. a janus pannonius muzeum helytörténeti osztálya a 100 éves pécsi dalárda és a pécsi énekkarok történetéről, munkásságáról rendez kiállítást. a pécsi városi tanács művelődési osztálya megjelenteti a pécsi szerzők kórusműveit. /mti/

bb 40. vihaszarki néprajzkutató munkásságának nemzetközi elismerése

vid gk szb fm

1962. január 19.

nagy gyula, az orosházi szántó-kovács muzeum igazgatója évtizedes néprajzi munkásságával a hazai és a nemzetközi tudományos körök elismerését vívta ki. tíz évi gyűjtő munka eredményeként megírta hagyományos földművelés a vásárhelyi pusztán című, mintegy négyszáz fényképpel és rajzzal illusztrált monográfiáját, amelyet a magyar tudományos akadémia első díjjal jutalmazott. a vihaszarki kutató a zeitschrift für ethnologie című német néprajzi folyóirat szerkesztősége felkérte: írjon cikket a folyóiratban. nagy gyula a hagyományos takarás és nyomtatás munkafázisai a magyar alföld középső részén címmel írt munkáját küldte el. a tanulmány most jelent meg a külföldi folyóiratban. /mti/

12. 22

- 23 -

bb 48. időjárásjelentés

tm szb

1962. január 19.

a meteorológiai intézet jelenti január 19-én, pénteken 13 órakor:

párás, ködös idő

Észak-európában és nyugat-európa egy részén szeles, sokfelé csapadékos időjárás uralkodik. ezzel szemben közép- és dél-európában viszonylag nyugodt, erősen párás, többfelé ködös az idő. a hőmérséklet Európaszerte jóval magasabb, mint az évszak átlagos hőmérséklete.

hazánkban tegnap az ország középső területeit kivéve 2-9 óras napsütés volt. mivel a kárpát medencében az alsóbb rétegek csak a napsütés hatására melegedhettek fel, ezért napközben a legmagasabb hőmérsékletekben igen nagy különbségek álltak be. a felhős, ködös területeken csak mínusz 2 - plusz 4, másol plusz 4-8, sőt a Balaton és a Mecsek hegység közötti területeken 9-10 fokos csúcserőtekek alakultak ki. ma hajnalra általában 0 - mínusz 4 fokig hűlt le a levegő. az elmúlt 24 órában néhány helyen jelentéktelen mennyiségű csapadék hullott. az ország területén néhány helyen még mindig található hófoltok. kékestetőn 3 centiméteres régi hóréteg van.

Budapest: tegnap a hőmérséklet napi középértéke mínusz 0.1 fok volt, 0.9 fokkal alacsonyabb mint a sokévi átlag. ma 12 órakor Budapest: a hőmérséklet mínusz 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 milliméter, alig változik.

várható időjárás szombat estig: párás, ködös idő. főleg nyugaton és északon néhány helyen ködszitalás, kisebb eső, ónoseső. ma gyenge, holnap a dunántúlon kissé élénkebb légáramlás. várható leg-alacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 2-5, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap keleten mínusz 1 - plusz 2, nyugaton 0 - plusz 3 fok között.

a Duna vizállása ma reggel: 297 centiméter. /mti/

13.25

- 24

ME

bb 49. pénteken elkészültek az idei első exportgyártmányok az esztergomi műszeripari művekben

vid te-lm ki

1962. január 19.

az esztergomi műszeripari művek a múlt évben kapcsolódott be az exportra szállító üzemek sorába: gyártmányainak husz százaléka került külföldre. az idén kétszer annyi - száz-tízmillió forint értékű - árut készítenek exportra az üzemben, mint tavaly. a már jól bevált orvosi kvarclámpákból ebben az évben tízezret gyártanak külföldre. tovább bővítik az autokláv családot, ezeket hatféle típusban, három fűtéssel gyártják. negyvenöt fogorvosi, illetve röntgenautóbuszt készítenek. az idén ismét több új gyártmányt vezetnek be: megkezdik termosztátok gyártását. új exportcikkek közé tartoznak a különféle laboratóriumi szekrények és laboratóriumi kemencék. sokfajta berendezést, alkatrész készítenek más műszeripari vállalatok, elsősorban a medicor röntgen művek számára is.

az üzem dolgozói pénteken teljesítették első idei exportfeladatukat. ezen a napon 126 kvarclámpa készült el a szovjetunió számára. /mti/

--

bb 50. elküldték az idei első exportszállítványt az ország legnagyobb bentonit bányájából

vid te-lm ki

1962. január 19.

a mátrai ásványbánya vállalat üzemelteti Istenmezején az ország legnagyobb bentonitbányáját, ahol nagyobb részt exportra kerülő öntődei bentonitot és derítőföldet termelnek. a külföldi érdeklődés növekedésével a tavalyi 18.000 tonnával szemben az idén már 22.000 tonna derítőföldet termelnek exportra.

az első 350 tonna derítőföldet pénteken indították utnak csehszlovákiába, a német demokratikus köztársaságba és ausztriába. /mti/

--

14.20

-25-

ME

bb 51. nyolcvannégy országban viselik textiliparunk készítményeit -
ankét és kiállítás a textilexportról

t sz/gg-lm -vg

1962. január 19.

az ipar és a külkereskedelem képviselői pénteken a
textilipari dolgozók szakszervezetében megvitaták a textil
export fokozásával kapcsolatos feladataikat. az ankétan el-
hangzottakból kitént, hogy a magyar árukivitelnek csaknem
10 százaléka textilruházati cikk. a világ csaknem valamennyi
táján, 84 országban viselnek magyar kelméből varrt ruhát. a
textilexport 1958 óta 40 százalékkal emelkedett. a hungarotex
az idén a tőkés országokba 50 százalékkal növeli kivitelét.

a hungarotex textilkiviteli vállalati vezérigazgatója
szalai béla köszönetet mondott az üzemek tavalyi jó munkájáért,
amelynek eredményeként a textilkiviteli tervet teljesítették.
bár textiliparunkat a megbízható, jó munka jellemzi időnként még
akadnak kisebb hibák, s hogy ezt mielőbb megszüntethessék
kiállításra hívták fel rájuk a textilipari munkások figyelmét.
/mti/

--

bb 41. új műveket tanulnak hazai és külföldi fellépésekre
készülnek a budapesti vasas- kórusok

i hi/gg-lm sr

1962. január 19.

a budapesti vasmunkások zenei művelőcséiben évtizedek
óta nagy szerepük van a munkáskórusoknak. a vasas üzemi ének-
karok-, számszerint több, mint 30 együttes - programja ebben
az évben is változatos lesz: saját üzemi ünnepeiken lépnek
fel, más kerületek üzeimben, vendégszerepelnek, s néhány kórus
külföldre is ellátogat.

a budapesti dalosmozgalom egyik fellegvárában, a
ganz-mávasz csaknem 9 évtizede fennálló acélhang dalárdájában
a múlt évi „zárószámadás, után - ami körülbelül 80 fellépést
eredményezett - új tervekkel és új műsorszámokkal foglalkoznak.
a hetventagú kórus az idén is hírnevéhez méltóan akar szerepelni,
s körülbelül 15 új énekszám, kórusmű betanulásával gazdagítja
repertoárját. valamennyinek alapszámja: a népek barátsága, a
béke, az emberiség jövője.

/folyt.köv./

15.40

--

17.10

-26-

bb 41. /új műveket tanulnak...folyt./-lm

szinte szószerint idézi ezt a gon-
dolatot egyik új műsorszámuk: - jankovich ferenc kossuth-díjas
költő alkotásából vass lajos erkel-díjas zeneszerző által kom-
ponált kórusmű - az ember és a jövő. az acélhang tagjai ápolják
a tavaly kialakult barátságukat a debreceni nemzetközi versenyen
résztvevő moszkvai gorbunov-kórusral, amelynek segítségével új
szovjet kórusműhöz jutnak. a nálunk eddig ki nem adott énekkari
mű a szovjet nép hatalmas építőmunkáját, a tudományban elért
világraszóló sikereit tolmácsolja.

a telefongyári dalosok, akik nemrég ünnepelték
együttesük négy évtizedes fennállását, nemcsak itthon, hanem
külföldön is ismertek. röviddel ezelőtt a lengyelországi
krakkoba, katowicébe és zakopanéba kaptak meghívást. hazai és
tervezett külföldi szerepeléseiken kodály, bartók, liszt műveit
tolmácsolják, továbbá szovjet, cseh és szlovák népdalokat adnak
elő. a kórus eddigi fellépései alkalmával is több idegennyelven
előadott műsorszámával nagy sikert arattak, ezért úgy tervezik,
hogy egy lengyelül betanult jelentősebb kórusművel is kedves-
kednek majd a krakkóiaknak./mti/

--

bb 42. megkönnyíti a jogalkalmazást a bírónak, hozzásegít az ügyészt
az elmélyültebb munkához, törvényes segítséget ad az ügyvédnek az
új btk

i bc/gk szb sr

1962. január 19.

az új büntető törvénykönyv jelentőségéről nyilatkozott az mti
munkatársának a jogalkalmazás egy-egy területének dolgozója.

dr. fazekas ferenc, a fővárosi bíróság tanácsvezető bírása el-
mondotta:

- az új btk megkönnyíti a jogalkalmazást és kiszélesíti a bíró-
ságok hatáskörét. így például különös méltánylást érdemlő esetekben
kivételesen az egy évnél hosszabb tartalmu, de két évet meg nem ha-
ladó szabadságvesztés végrehajtását is felfüggeszthetik. azokkal
szemben, akik kisebb súlyú cselekményt követtek el, vagy cselekmé-
nyük az elbíráláskor már csekély veszélyt jelent a társadalomra, a
törvénykönyv módot ad a szabadságvesztés kiszabása nélkül - a javító
nevelő munkán kívül - egyéb nevelő jellegű intézkedésekre.

/folyt.kövv./

15.45

27-

17.10

bb 42. /megkönnyíti a...1.folyt./-lm

- a törvényt az egyszerűsítésre való törekvés is jellemzi. amíg a jelentégteljes anyagi büntető jogszabályokat több mint 950 paragrafust tartalmazta, addig az új törvény mindössze 340 paragrafust tartalmaz. a bíróságok munkáját megkönnyíti majd, hogy a büntető jogszabályokat most egy törvényben, világos rendszerbe foglalva, közérthető fogalmazásban találják meg. a közérthetőség lehetővé teszi, hogy a nem szakemberek is eligazodjanak a törvényben, megértsék azt. a bíróságok - miként eddig is tették - a btk-val kapcsolatban is részt kívánják venni a jogszabályok ismertetésének munkájában. többek között a tit-előadásokon, ülésen beszámolókon is lehetőségük lesz az új büntető törvénykönyv ismertetésére.

- bíránk most alaposan tanulmányozzák az új btk-t, hogy amikor elkezdődik életbe léptetésének ideje, dolgozó népünk érdekében zökkenőmentesen alkalmazzák a törvénykönyv rendelkezéseit - fejezte be szavait dr. fazekas ferenc.

a btk-nak a fiatalokra vonatkozó rendelkezéseiről dr. dávid ferenc, a fővárosi főügyész fiatalok csoportjának egyik ügyésze a következőket mondotta:

- igen jelentősnek tartom, hogy az új törvény a fiatalokra vonatkozó rendelkezéseket szervesen beépíti a btk-ba. az új kódex egyik legjelentősebb intézkedése, hogy felemeli a büntetőjogi ügynevezett vétőképesség korhatárát a korábbi 12 évről 14 évre. ez azt jelenti, hogy 14 éven aluli kiskorúkat semmiféle büntető eljárás alá vonni nem lehet, s a gyámügyi, általában a gyermek- és ifjúságvédelmi szervek feladata, hogy a maguk különleges eszközeivel megoldják a 14 évesnél fiatalabb gyermekek társadalomellenes viselkedésével, magatartásbeli zavaraival kapcsolatos problémákat. a korhatárnak a törvény szerinti megállapítása ugyancsak régi vitát zár le. a legtöbb szocialista országban, s több kapitalista országban is ennyi a korhatár. angliában viszont még ma is 7 év, s nemrég olvashattunk arról, hogy mozgalom indult ennek felemelésére.

/folyt.köv./
15.50

-28-

bb 45. /megkezdődik ... 1. folyt./ -lm

a középhullámu adás a hamisítja, arról, hogy az az ultrarövidhullámu adás számot lehet átvinni, vagy tud. ezért az urh-n a leg

bizonyos mértékben megmagas hangokat elnyeli. t 12 000-15 000 rezgés-emberi fül még érzékelni megvisszaadás.

hol áll a magyar ultr várható ezen a téren? a k helyettes válaszolt az mt

biózás, s milyen fejlődés tabor postavezérigazgató-

/folyt.köv./

bb 43.
megeml

i di/g

milyen javas békemo

az ide nagy o.henn 100. letés india 100. kívül filoz elnök éppug elmél rész. hogy rult is. is f hető

/fol

16.1

17.1

Hivony:
29 lap.

bb 42. /megkönnyíti a.

- a törvényt az egys
jelentlegi anyagi büntet
foglatja magában, addig
talmaz a bíróságok

örökvés is jellemzi. amíg a
több mint 950 paragrafus
mindössze 340 paragrafust tar-
büntető jog-
oglatva, közért-
tővé teszi, hogy
rtsék azt. a
an is részt ki-
többek között
lesz az új bün-

t, hogy amikor
érdekében
seit - fejezte

ról dr. dávid
nak egyik ügyé-

fiatalkorukra
az új kódex
etőjogi ugyne-
vne. ez azt
eljárás alá
ifjúságvédet-
el megoldják
elkérésével,
orhatárnak a
r le. a leg-
an is ennyi
g olvashat-

bb 45. /megkezdődik ... 1. folyt./ -lm

a középhullámu adás a zenei műsorokat bizonyos mértékben meg-
namisítja, arról, hogy az egészen mély és magas hangokat elnyeli.
az ultrarövidhullámu adások másodpercenként 12 000-15 000 rezgés-
számot lehet átvenni, vagyis amennyit az emberi fül még érzékelni
tud. ezért az urh-n a legökéletesebb a hangvisszaadás.

hol áll a magyar ultrarövidhullámu rádiózás, s milyen fejlődés
várható ezen a téren? a kérdésekre rontó tiber postavezérigazgató-
helyettes válaszolt az mti munkatársának.

/folyt.köv./

bb 43. évfordulók, amelyekről a föld országainak nagy részében
megemlékeznek - a béke-világtanács elnökségének új javaslatai

1 di/gk-lm sr

1962. január 19.

a béke-világtanács elnöksége a közel multban elhatározta:
milyen kulturális évfordulók megünneplését, illetve méltatását
javasolja 1962-re. a javaslatot eljuttatták a különféle nemzeti
békemozgalmakhoz, hazánkban az országos békétanácsához.

a béke-világtanács elnökségének kezdeményezésére
az idén nyolc jubileumról emlékeznek meg a föld országainak
nagy részében. megünneplik charles dickens születésének 150.,
o. henry /william sydney porter/ amerikai író születésének
100. a. i. herzen születésének 150.; jean jacques rousseau szü-
letésének 250.; tu fu kínai költő születésének 1250.; vivekananda
indiai író, filozófus és szociális reformátor születésének
100.; valamint lope de vega születésének 400. évfordulóját. ezen-
kívül megemlékeznek blaise pascal francia matematikus és
filozófus halálának 300. évfordulójáról. a béke- világtanács
elnöksége a megünneplésre ajánlott jubileumok kiválasztásánál
éppugy mint az előbbi években, most is a népek közötti barátság
elmélyítésére törekedett. a nyolc író és filozófus három föld-
rész, amerika, ázsia és európa országait képviseli, azon kívül,
hogy saját népük javára gyümölcsöztették tehetségüket, hozzájá-
rultak az egyetemes emberi kultúra fejlődéséhez, gazdagodásához
is. a béke-világtanács elnöksége több más évfordulóra
is felhívta a békemozgalmak figyelmét, s indítványozta, hogy le-
hetőségeikhez mértén ezekről is emlékezzenek meg.

/folyt. köv./

16.18

17.10
Zel

- 30 -

bb. 43. / évfordulók... 1. folyt./ -lm

hazánkban az országos béketanács mellett társadalmi bizottságot hívnak létre a javasolt ünnepek, megemlékezések előkészítésére, lebonyolítására. ebben helyet foglalnak majd a különböző társadalmi szervek, valamint a könyvkiadók és a kulturális élet más területeinek képviselői. a jubileumokat arra is fel kívánják használni, hogy egyik-másik budapesti vagy vidéki színház bemutassa valamelyik író művét, a rádió pedig részleteket sugározzon regényeikből, stb. központi ünnepekre is sor kerül; ezek egy része irodalmi est, míg a többi tudományos összejövetel jellegűt kap. /mti/

--

bb 44. motoros „talicskát”, géplapátot és takarítógépeket kapnak az építkezések - az idén már mintegy 100 hazai toronydarut készítenek az építőgépgyárak

i sb/tm-lm vg

1962. január 19.

az idén több ezer új gép segíti majd az építésügyi minisztérium építkezéseinek meggyorsítását. az előregyártott épületszerkezetek emelésére ebben az évben már mintegy 100 hazai toronydarut készítenek az építőgépgyárak. ez csaknem kétszerese annak, amit korábban 10 év alatt kaptak az építők.

a toronydaruk jelentősen megkönnyítik az építkezést, de azért még sok munkát „ősi”, módszerekkel, kézzel kell elvégezni. az építőgépgyárak az idén mintegy 30 százalékkal növelik az apró, de hosszadalmas munkák meggyorsítására szolgáló kisgépek termelését. a falfestést mintegy 40 meszelőgéppel, az épületgépészeti berendezések szerelését csaknem 100 csőhajlítóval, és a padlóburkolást többszáz parketta és hidegpadló-csiszológéppel segítik.

az építőgépgyárak sok újdonsággal bővítik termékeik választékát. így az idén már valamennyi építőipari vállalat meg tudja kezdeni a gépesített vakolat-símitást, mert 150-et készít ebből az új gépből a vibrátor- és építőgépgyár kalocsai telepe. a pécsi építőgépkarbantartó vállalat ebben az évben adja át az újfajta „motoros talicska”, első sorozatát. ez a dömpér-szerű kisgép a talicskázást pótolja az építkezés területén és 10 ember helyett dolgozik, szállítja a habarcsot, a téglát, vagy egyéb építőanyagot. a sóder és a homok rakodásának megkönnyítésére sorozatban gyártanak majd géplapátot is, amellyel 10-15 ember munkáját tudják elvégezni, ha ezt a lapátot még szállítószalaghoz is hozzákapcsolják.

a gépesítés következő évi feladatainak előkészítésére csaknem 20 új gép mintapéldányát állítják össze az idén. így többek között elkészítik az ablakba szerelhető kis daru, a hidraulikus betonvasvágó és hajlítógép és az új lakások első nagyta- karításához tervezett padlómosó, valamint szennyvízfelszívó gépek mintadarabjait. /mti/

--

16.26

Handwritten signature: Zel

- 31 -

bb 45. /megkezdődik... folyt./- szb

hazánkban jelenleg a 2.3 millió rádióelőfizető közül mindössze százötven-százhatvanezernek van ultrarövidhullám vételre is alkalmas készüléke, két urh adó, a budapesti és a pécsi sugároz kísérleti műsort, mindegyik körülbelül 60-80 kilométeres körzetben, a mostani adókat a szovjetunióból kaptuk ajándékba, azonban a magyar híradástechnikai ipar is fejlesztett ki urh adót, s az országos hálózatot már hazai gyártmányu berendezésekkel szerelik fel. mivel a televízió műsora is ultrarövidhullámon működik, ezért az összes televízió közvetítő állomásokat úgy építették meg, hogy oda ultrarövidhullámu adókat is fel lehessen szerelni. az ötéves terv időszakában megkezdődik a hazai ultrarövidhullámu hálózat kialakítása. ennek eredményeként a jelenlegi kísérleti adásokat rendszeresítik. végső kiépítésében - ez azonban még távoli elképzelés - az ultrarövidhullámu hálózatban állomásonként nem egy, hanem több adóberendezés lesz. ezek lehetővé teszik majd egyidőben két-három urh műsor adását is. vannak azonban olyan elképzelések is, hogy oda, ahol a kossuth, vagy a petőfi adó vételére nem kielégítő, később ugyancsak urh adókkal juttatják el a műsort. /mti/

..-

bb 52. az ötéves terv végére félmillió holdra növelhető az öntözött terület - fokozottabban érvényesítik a gazdaságosság elvét - sajtótájékoztató a második ötéves terv öntözési programjáról

t/m/ie

1962. január 19.

pénteken délelőtt a magyar sajtó házában dr. soós gábor, a földművelésügyi minisztérium főigazgatója és szász helyi pál, az országos vízügyi főigazgatóság főosztályvezetője tájékoztatta az újságírókat a második ötéves terv öntözési programjáról.

az öntözéses gazdálkodás hazánkban tulajdonképpen az úgynevezett „szűzföld-kérdéshez”, tartozik, mert termőtalajaink kihasználásának egyik leghatékonyabb eszköze. az eddigi felmérések szerint magyarországon mintegy 1.6-1.8 millió holdon van lehetőség öntözésre, de valószínű, hogy kétfélmillió holdon is meg lehet majd oldani. kétfélmillió hold öntözése pedig, a termésátlagok növelése és a termés biztonságosabbá tétele révén, ugyanolyan terméstartóbb eredményez, mintha az ország mezőgazdaságilag művelhető területe nyolcszáz ezer-egymillió holddal bővülne.

/folyt.köv./

16,45

- 31/a

bb 52. /az ötéves terv ... 1. folyt./ m

ezt bizonyítják az egyelőre csak néhány ezer vagy néhány tizezer holdra érvényes példák, amelyek szerint az idén az öntözött kukoricából és szénából kétszer, cukorrépából 50-70 százalékkal többet takarítottak be, mint a szomszédos, szárazon művelt táblákról. az öntözés jelentősége azonban ma már ezen is túlnő: a korszerű nagyüzemi mezőgazdaságnak vannak olyan ágai, amelyek csakis öntözéssel művelhetők. így például az állattenyésztés fejlesztéséhez nélkülözhetetlen modern lucernaszárító-üzemeket csak folyamatosan termő, tehát öntözött lucernával lehet gazdaságosan kihasználni, s zöldségtermesztésünk külföldi versenyképessé is csak az öntözés nagyarányu kiterjesztésével biztosítható.

az öntözéses gazdálkodás az utóbbi években is igen sokat fejlődött - tavaly az öntözött terület az 1939 évit csaknem tízszeresen, az 1959 évit pedig csaknem kétszeresen haladta meg, - az öntözéses gazdálkodásban azonban most valóságos fordulat következik be. ezt jelzik a pusztá számok is: a második ötéves terv azt írja elő, hogy 1965-ben az öntözésre berendezett terület 460.000, a ténylegesen öntözött terület pedig 420.000 hold legyen. a szakemberek azonban úgy vélik, lehetőség van arra, hogy a tervidőszak utolsó évében legalább félmillió hold kapjon ténylegesen mesterséges csapadékot. a fordulat egyben minőségi jellegű is, s ezt az a tény fejezi ki a legjobban, hogy míg az ország vízgazdálkodásának műszaki bázisa évtizedek óta csaknem kizárólag a vízkárelhárítás szolgálatában állt, most már előtérben álló feladata a víz hasznosítása a mezőgazdaság számára. a „fordulat”, megkezdődött az öntözéses gazdálkodás területi elhelyezkedésében is: eddig jóformán csak a már régebbi hagyományokkal is rendelkező békés, hajdu és szolnok megyében alkalmaztak kiterjedtebb területeken mesterséges csapadékot, most pedig már mind több gazdaság rendezkedik be öntözésre a dunántúlon és szabolcs megyében is.

az öntözéses gazdálkodás nagyarányu fejlesztéséhez a második ötéves terv biztosítja a legfontosabb anyagi és szervezeti feltételeket. öntözési beruházásokra csak a mezőgazdasági üzemekben több mint kétfélmillárd forintot fordítanak, jelentősen bővítik az öntözési szakemberek - szakmunkások, technikusok, mérnökök - képezését. a rendelkezésre álló eszközök minél hatékonyabb kihasználását segíti elő a kormánynak a múlt év végén az öntözéses termelés fejlesztésének irányelveiről hozott határozata.

az egyik legfontosabb irányelv a gazdaságosság. ennek szem előtt tartásával az eddiginél nagyobb arányban kerülnek majd az öntözött területek a jóminőségű, termékeny talajokra, ezeken ugyanis a mesterséges csapadék nagyobb terméstartóbb eredményez. a gazdaságosság követelménye bizonyos változtatásokat tesz szükségessé az öntözött kultúrák arányában is. a legvízigényesebb és korszerű vetésforgót igénylő rizs termesztése valamivel csökken, előtérbe kerülnek viszont az takarmánybázis biztosításában legfontosabb kultúrák: a kukorica, a szálastakarmányok, a rétek és legelők, továbbá a zöldségfélék és a homoki szőlők és gyümölcsösök. a gazdaságosság elve érvényesül az öntözési módban is: a legkorszerűbb és leghatékonyabb módszer, permetező öntözés alkalmazási területe öt év alatt több mint kétszeresére bővül.

/folyt.köv./
17,00

- 32 -

bb 52. /az ötéves terv ... 2. folyt./ m

a tájékoztatón befejezésül elmondották, hogy bár a második ötéves terv öntözési programja elsősorban a meglévő adottságok, beruházási értékek jobb kihasználásán alapszik, az öntözési gazdálkodás további fejlesztésének biztosítására a következő években több nagyobb szabású építkezés kezdődik.
/mti/

---

bb 53. befejeződött a kertészeti kutató intézet tudományos ülés-
szaka

k/m/ie

1962. január 19.

a kertészeti kutató intézet tudományos ülészaka pénteken folytatta tanácskozását. az intézet munkatársai tíz előadásban számoltak be az új zöldség- és gyümölcsfajták előállítására, illetve továbbszaporítására végzett kísérleteik legújabb eredményeiről. a tudományos kutatók megbeszélésén számos gyakorlati kertészeti szakember is résztvett.
/mti/

---

bb 58. három megye fiataljai felújítják a csaronda csatornát

vid/fm/ke/m/fm

1962. január 19.

pest, bács és szabolcs-szatmár megye kisz-vezetői pénteken nyíregyházán tanácskoztak a tiszakerecsenyben létesítendő építő-táborról. az idén ebben a határmenti faluban ütnék tanyát a középiskolások, és a csaronda csatornát újítják fel mintegy hatkilométeres szakaszon. a tábor július 2-án nyílik. a felső-tiszavidéki vízügyi igazgatóság tervei alapján és irányításával a három megyéből két heti váltásokkal nyolc hét alatt 1.200 diák vesz részt a munkában.
/mti/

17.08

- 33 -

Handwritten signature and initials

bb. 54. készül az menetrend - több vonat közlekedik a balaton partján és a dunakanyarban, megrövidül a menetidő, kísérletként ingaszerű vonatokat állítanak forgalomba

i hb/j/gg/gy/vg

1962. január 19.

a máv új menetrendje csak május 26-áról 27-ére virradó éjjel lép életbe, szerkesztése azonban már megkezdődött. erre feltétlenül szükség van, hiszen az idén még bonyolultabb feladatokat kell megoldani, mint a korábbi években. állandóan növekszik ugyanis a személy- és tehervonatok száma, még jobban igénybe veszik a budapesti és a vidéki nagy pályaudvarokat.

a menetrend-szerkesztők már felmérték a hazai és a nemzetközi igényeket. az összes megyeszékhelyen, a tanácsok, a nagyüzemek, az iskolák, a nagy intézmények képviselőinek bevonásával úgynevezett menetrend-értekezleteket tartottak, amelyeken összegezték a helyi igényeket, hogy a jogos kéréseket és a kívánságokat - a lehetőségekhez képest - az új menetrend kialakításánál figyelembe vegyék. tárgyaltak már - nemzetközi gyors-, személy- és teherforgalom alakulásáról is.

a máv a múlt évben arra törekedett, hogy javítsa a balaton-környéki forgalmat és „közelebbhozza”, a vidéki nagyvárosokat budapesthez. az új személykocsik beszerzésével sikerült kisebb-nagyobb eredményeket elérni. az idei új menetrendben tovább javul mind a balaton-környék, mind pedig a dunakanyar vasúti forgalma, több vonatot indítanak, s így enyhül a zsúfoltság. javulás várható a menetidő kialakításánál is, előreláthatólag az idén gyorsabban közlekednek a vonatok. a borsod-expresszhez hasonlóan a máv debrecenbe is tervez olyan vonatot indítani, amely budapesttől a hajduság fővárosáig nem, vagy legfeljebb csak egy-két közbeeső nagy állomáson áll meg.

a vasut egyik legnagyobb gondja jelenleg a budapest-környéki munkásvonatok ügye. ezek a vonatok lassúak, zsúfoltak, ennek enyhítésére - kísérletként - az új menetrendben cegléd- és budapest között ingaszerű szerelvény jár. ez a vonat cegléd-től kiindulva egészen monorig minden állomáson felveszi az utasokat, monortól budapestig azonban nem áll meg. pár perccel utána monorról indul egy szerelvény, amely monor és budapest között minden állomáson megáll. budapest és cegléd között - az ingaszerű vonatok forgalombaállítását után - az eddiginél négyel több szerelvény közlekedik, s így az utasok jobb körülmények között utazhatnak. ha a kísérlet beválik, a szobi, a hatvani és a hegyeshalmi vonalon is hasonló módon igyekezzenek enyhíteni a munkásvonatokon most még gyakori kényelmetlenségeket. /mti/

17.13

- 34 -

bb. 55. négyszázhatvanöt lakás van épülőben, 50 férőhelyes óvoda készült el, 16.5 millió forintot költenek utakra pécsen - a városi tanács végrehajtó bizottságának ülése

vid fm/ke/gy/fm

1962. január 19.

a pécsi városi tanács pénteken a tanács gazdálkodás 1961. évi tervének végrehajtásáról és az utalózat idei fejlesztéséről tárgyalt. a tanácskozáson résztvevő ambrus jeno, az mszmp pécsi városi bizottságának első titkára is.

a végrehajtó bizottság megállapította, hogy az elmúlt évi tanács terv teljesítése kielégítő. kétszázötvenhárom lakás építését fejezték be és az idén átadásra kerülő 486 lakás építését kezdték meg. tizenegy új tanterem létesült. a közelmúltban ötven gyermeket befogadó óvoda készült el.

az idén 16.5 millió forintot költenek pécsen utak építésére, felújítására, karbantartására. jelentős összegek jutnak a peremvárosok utalózatának fejlesztésére. ötven utcát - ahol egyelőre nem építhetnek aszfaltos, vagy bitumenes utakat - portalanítanak. /mti/

bb. 57. ülést tartott a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid ke/gy/fm

1962. január 19.

a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága pénteken a gyógyepedológiai munkáról tárgyalt, majd a résztvevők meghallgatták az otp megyei fiókjának tevékenységéről szóló beszámolót. tavaly 12.5 millió forinttal gyarapodott a betétkészlet, s így elérte a 130 milliót. a kst-csoportok száma 130-ra emelkedett, a tagoké meghaladta a 13 000-et. husz takarékszövetkezet majdnem 10 millió forint betétkészlettel rendelkezik. családi házak építéséhez és helyreállításához több mint 30 milliót kölcsönöztek. otp kölcsönből 765 kislakás építését fejezték be. /mti/

bb. 56. befejeződött a mezőgazdasági építési ankét

i sb/tr/gy/vg

1962. január 19.

a magyar tudományos akadémián pénteken befejeződött a két-napos mezőgazdasági építési ankét. a tanácskozás résztvevői öt előadás és 16 korreferátum alapján megvitatták a mezőgazdasági szocialista nagyüzemek tervezésének és építésének legfontosabb feladatait. /folyt. köv./

17.18

- 35 -

bb. 56. /befejeződött a mezőgazdasági... folyt./ gy

a kétnapos vita után rados kornél egyetemi tanár foglalta össze a tanácskozáson elhangzott javaslatokat. az ankét a korszerű vázzerkezetekből és elemekből gyorsan összeszerelhető, sokféle célra felhasználható gazdasági épületek tervezését tartja szükségesnek. a vita rengeteg tudományos kérdést vetett fel, amelyet megalapozott kutatómunkával kell megvizsgálni. ezért azt javasolják, hogy a mezőgazdasági építéstudományi feladatok ellátására kutatóintézetet létesítsenek. helyesnek tartanak, na az egyetemi oktatásban az építészek több mezőgazdasági ismeretet szereznének, s az új agrárszakemberek pedig az építészei kérdéseiről kapnának több tájékoztatást, hogy jobban megoldhassák a közös feladatokat.

szabó jános építésügyi miniszterhelyettes az értekezlet zárszavában arra hívta fel a figyelmet, hogy a mezőgazdasági építési feladatokat a szocialista falu, a korszerű mezővárosok és a fejlett uthálózat kialakításával együtt kell megoldani. a tanácskozás résztvevői végül megbíztak egy bizottságot, hogy dolgozza fel a kétnapos ankétan elhangzott javaslatokat és terjessze az illetékes szervek elé. /mti/

embargó !!! ma 22 óráig !!!

bb. 59. eredményesen befejeződtek budapesten az osztrák-magyar határügyi tárgyalások

gk/gy/sr

1962. január 19.

budapesten 1962. január 16-tól 18-ig, a sebes istván rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter által vezetett magyar kormányküldöttség és a dr. paul wilhelm-heininger rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter vezette osztrák kormányküldöttség folytatta a bécsben 1961. júliusában megkezdett határügyi tárgyalásokat.

a tárgyalások jelentégs napirendjén, a közös államhatáron előforduló esetleges határesemények együttes kivizsgálására vonatkozó szerződéstervezet megvitatása szerepelt. a tárgyaló felek teljes megállapodásra jutottak a szerződés szövegében, amelyet jóványagásra kormányaik elé terjesztenek. /mti/

17,20 in

- 36 -

bb 60. a kgm dolgozói vendégül látták a minisztérium nyugdíjasait

k sl/tm/m/vg

1962. január 19.

a kohó- és gépipari minisztérium dolgozói pénteken délután vendégül látták a minisztérium csaknem száz nyugdíjasát. a sugár lajos, a szakszervezeti bizottság elnöke üdvözölte, majd a jelenlevők szívélyesen elbeszélgettek egykori munkatársaikkal. /mti/

bb 61. korszerű kávé- és teaszaküzlet nyílt a Lenin köruton

t ta/gk/m/vg

1962. január 19.

pénteken délután a lenin körut 68-as számú házban egy régi fűszerbolt helyén korszerűen berendezett kávé-, és teaszaküzletet nyitott a közért vállalat. az új szaküzletben mindazokat a kávé-, tea- és kakaóféleségeket árusítják, amelyek hazánkban forgalomban vannak- a tea- és kávéféleségeken kívül közönséget igen bőséges külföldi ital- és déligyümölcs-választék is várja. /mti/

bb 62. dobi istván látogatása heves megyében

vid/tm/m/fm

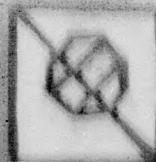
1962. január 19.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke az mszmp központi bizottságának tagja pénteken heves megyébe látogatott. putnoki lászlónak, a heves megyei pártbizottság első titkárának és szabó imrének, a gyöngyösi járási pártbizottság titkárának társaságában felkereste a gyöngyössolymosi mátra termelészövetkezetet. kocsis lajos tsz-elnök fogadta a vendégeket. dobi istván érdeklődött az elmúlt évi eredményekről és az ideai tervekről, majd folytatta útját gyöngyöstarjában. a béke termelészövetkezet központjában elbeszélgetett a község vezetőivel és sinkó flóriánnal, a tsz-elnökével. /mti/

17,36

- 37 -

1962. Jan. 19.

bb. 63. g.v. jefimov

gk/gy/sr

1962. január 19.

a leningrádi állami egyetem rektorhelyettese elutazott.
/mti/

..

bb. 64. meghalt dr. maucha rezső, kossuth-díjas akadémikus

gg/gy/sr

1962. január 19.

dr. maucha rezső, kossuth-díjas akadémikus, a haltenyésztési kutató intézet volt igazgatója, 78 éves korában elhunyt. a magyar hidrobiológia és produkciós biológia úttörőjének munkássága nemzetközileg is nagy elismerést vívott ki. vezetése mellett a magyar hidrobiológiai és halászati szakemberek egész gárdája növekedett fel. elméleti munkái a biológiát maradandó értékekkel gazdagították. maucha rezső akadémikust az akadémia saját halottjának tekintti és temetéséről később gondoskodik. /mti/

..

bb. 65. magyar-vietnami ünnepi gyűlés a dunai vasmű kokszoló művében

i vid gg/gy/fm

1962. január 19.

pénteken magyar-vietnami ünnepi gyűlést tartottak a dunai vasmű kokszoló művében, amely a közelmultban vette fel a magyar-vietnami barátság nevet. vass istvánné, az országgyűlés alelnöke, a vietnamban járt magyar parlamenti küldöttség vezetője beszámolt a vietnami ut élményeiről. a gyűlésen nguyen van-hong, a budapesti vietnami nagykövetség ideiglenes ügyvivője tolmácsolta a vietnami munkásosztály üdvözlését a vasmű dolgozóinak. /mti/

..

bb. 56. kallus lászló rajzolóművész kiállítása a rátkai klubban

tm/gy/sr

1962. január 19.

kallus lászló rajzolóművész kiállítása hétfőn este nyílik a rátkai márton színészklubban. a kiállítás anyagát a színház-, a film-, az irodalom köréből vett karikaturák, humoros rajzok alkotják. a kiállítást alfonzó, a vidámszínpad művésze nyitja meg. /mti/

..

18,20

- 38 -

bb. 67. megnyílt moldován istván festőművész kiállítása.

k vt/ke/gy/sr

1962. január 19.

a képcsarnok vállalat rendezésében pénteken este a csók isiván galériában megnyílt moldován istván festőművész kiállítása, amelyen több mint 70 alkotását mutatják be. a tárlat megnyitásán dr. fehér zsuzsa művészettörténész méltatta a művész munkásságát. /mti/

..

bb. 68. időjárásjelentés

gg/gy/bs

1962. január 19.

a meteorológiai intézet jelenti január 19-én, pénteken 18 órakor:

párás, ködös idő

várható időjárás szombat estig: párás, ködös idő, főleg nyugaton és északon néhány helyen ködszítálás, kisebb eső. gyenge, a dunántúlon élénkülő délnyugati szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: keleten mínusz 1- plusz 2, nyugaton 0- plusz 5 fok között.
/mti/

..

- 39 -

19-11
Zolt

bb. 69. fejeér megyei képzőművészek kiállítása mór községben

vid tr/gy/fm

1962. január 19.

mór községben, a járási művelődési házban pénteken megnyílt a fejeér megyei képzőművészek alkotásaiból rendezett kiállítás. /mti/

bb 70. péntek: vidéki színházak bemutatóinak napja

ö/vid/n/fm

1962. január 19.

pénteken este több vidéki színházban volt bemutató előadás.

a debreceni csokonai színház operaegyüttese jelmezek és díszletek nélkül, oratóriumszerűen adta elő verdi: az álarcosbál című operáját. a művészek frakkban és estélyi ruhában szerepeltek. a kórust a színpad háttérében helyezték el. minden felvonás és kép előtt „narrátor”, ismertette a cselekményt. az előadáson vendégművészként fellépett simándy józsef kossuth-díjas, az állami operaház tagja. a többi szereplő debreceni művész volt: virágos mihály, kocsis katalin, tréfas györgy, hankiss ilona, tóth józsef, bán elemér, siklós györgy. az operát horváth zoltán rendezte, a debreceni máv filharmónikusok zenekarát rubányi vilmos vezényelte.

x x x

ugyancsak pénteken tartották békéscsabán a jókai színházban lev tolsztoj: karenina anna című művének díszbemutatóját - székely julia dramatizálásában. a darabot solthy bertalan kossuth-díjas rendezte és egyik főszerepét játszotta: anna kareninát szende bessy, vronszkij gróftól petóházy miklós alakította.

x x x

a miskolci nemzeti színház kamaraszínházában tabi lászló: különleges világnap című vígjátékát mutatták be. a színművet orosz györgy rendezte. a főbb szerepeket gáti györgy, nádassy anna, verdes tamás, fehér tibor, máthé éva és vass mari alakította.

x x x

veszprémben az elmúlt év őszén megnyílt petőfi színház pénteken este tartotta 100. előadását. szigligeti ede: liliumfi című vígjátékát mutatták be.

x x x

pénteken két borsod megyei irodalmi színpad is új műsorral mutatkozott be. az encsi irodalmi színpad magyar klasszikus kabaré címmel heltai jenő, karinthy frigyos, nagy endre és gábor andor írásaiból adott elő részleteket, a taktaharkányi irodalmi színpad pedig felszáltoit a páva címmel rendezett irodalmi estét. a műsorban ady endre, radnóti miklós, várnai zseni, józsef attila, valamint chopin-, brahms- és mozart-művek szerepeltek.

/mti/

- 40 -

19,45

20⁴⁵

bb 71. ankét a színház és a közönség kapcsolatáról

tr/m

1962. január 19.

péntek este a hazafias népfront 6. kerületi bizottságának klubjában ankétot rendeztek a jókai színház művészei a színház és közönség kapcsolatáról.

/mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb. 62. sz. hír / dobi istván látogatása heves megye nyolcadik sorában „béke”, termelőszövetkezet helyett

g y ő z e l e m

termelőszövetkezet irandó.

/mti/

- v é g e -

21.40

- 41 -

2144 Zseli

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-400, 359-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigárgató felel.

mti belső hírek

1962. január 20.

bb 2. jelentkezzenek a károsultak

k bc/tr/m/sc

1962. január 20.

A rendőrség eljárást indított vámosi József dunaujvárosi lakos ellen, aki hosszabb ideje munkakerülő életmódot folytatott és bűncselekmények elkövetéséből tartotta fenn magát. Összeköttetéseiire hivatkozva több személynek azt ígérte, hogy lakást szerez nekik, s okmánybélyegre, utazási-költségekre kisebb-nagyobb összegeket veit fel tőlük. Bizalmába férkőzött olyan személyeknek is, akik házeladási újsághirdetést tett közzé, előttiük szintén kapcsolataira hivatkozott, s lakáskiutalások elintézésére vállalkozott.

A 13. kerületi rendőrkapitányság kéri azokat, akiket vámosi József megkárosított és még nem tettek feljelentést ellene, hogy jelentkezzenek Budapest, 13. kerület, Teve utca 6, földszint 13 szám alatt, vagy telefonon a 205-810 számon.
/mti/

---

bb 3. „Prizmafalu”, pécs határában

vid/j/m/ie

1962. január 20.

A 120.000 lakosu pécs téli zöldségellátását eddig nagyon megnehezítette, hogy a városban vagy közelében nem volt megfelelő-mértű tárolóhely. A várost ellátó mezőgazdasági értékesítő központ szakemberei ötletes módon segítettek a problémán. A pécsi állami gazdaságtól a város közvetlen közelében, vasut és országut mellett 10 holdas területet béreltek, és itt valóságos „Prizmafalu”, építettek fel. az „Építkezés”, szeptemberben kezdődött, és decemberben már több mint 100 prizma sorakozott egymás mellett. Egy-egy prizma 28 méter hosszú, s burgonyát, káposztát, sárgarépát és más zöldséget tárolnak bennük. ügyesen oldották meg a hatalmas prizma szellőztetését is. a burgonyaprizmákba például hajlítoti kályhacsöveket építettek be, s ezeken keresztül állandóan levegőzik a föld alatt levő áru.

A szabályosan utcákra osztott „Prizmafalu”,-ban mintegy 8000 mázsa zöldséget helyeztek el. a tapasztalatok szerint kitűnően bevált a tárolásnak ez a módja: lényegesen olcsóbb, mintha pincékben tartanák a zöldséget, és a kibontott prizmákból friss, egészséges áru kerül a boltokba. a mostani időszakban naponta 130-140 mázsa zöldséget szállítanak a gépkocsik pécsre. hasonlóan oldotta meg a mék a másik két baranyai város - komló és mohács - téli zöldségellátását is.
/mti/
